

De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de statengriffier

Onderwerp
Onderzoek
omgevingskwaliteit
Kanaalzone

Zaaknummer
5060

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 12 mei 2021

Geachte voorzitter,

Hierbij bieden wij u de tussenrapportage aan van het onderzoek Omgevingskwaliteit Kanaalzone Sluiskil – Terneuzen. Vorig jaar informeerden wij u al over dit onderzoek in de Zicht op Beleid sessie.

Aanleiding

De industriële activiteiten en scheepvaart in de Kanaalzone Sluiskil-Terneuzen hebben invloed op de woonomgeving. Soms zorgt dit voor hinder. In 2019 zag de RUD Zeeland een stijging in het aantal meldingen bij het milieumeldpunt. Inwoners van Sluiskil en de wijk Oude Vaart in Terneuzen ervaren vooral hinder van geur, geluid en stof. De stijging van het aantal meldingen vormde aanleiding om te starten met het onderzoek 'omgevingskwaliteit Kanaalzone Sluiskil -Terneuzen. Gemeente Terneuzen en Provincie Zeeland zijn opdrachtgever voor dit onderzoek en we werken samen met North Seaports, GGD, Rijkswaterstaat, RUD-Zeeland en DCMR.

Dit tussenrapport doet verslag van de stand van zaken van het onderzoek. In dit rapport stellen we nog geen oplossingen of vervolgstappen voor. Per deelplan beschrijven we welke acties nodig zijn om eind 2021 de doelstelling van het onderzoek te behalen.

Doel

De doelen van het onderzoek zijn:

- (1) het in beeld brengen van de beleving van inwoners
- (2) het inventariseren van mogelijke knelpunten ten aanzien van de omgevingskwaliteit en
- (3) voorstellen doen voor mogelijke oplossingen hiervoor, ten einde de omgevingskwaliteit in het gebied Sluiskil-Terneuzen waar mogelijk en nodig te verbeteren

Communicatie

In januari 2021 zijn we begonnen met de communicatie over dit onderzoek. Op de website van de RUD Zeeland bieden we alle informatie over dit project. In maart 2021 hebben we inwoners en bedrijven in het onderzoeksgebied per brief geïnformeerd over het onderzoek. Ook hebben we toen een persbericht uitgedaan om het onderzoek te introduceren.

Planning

De uitvoering van het onderzoek verloopt tot nu toe volgens planning.

De uitvoering van de leefplekmeter vindt echter fysiek plaats zodra de Corona maatregelen dit toestaan.

Het onderzoek zit nu in de inventarisatiefase: we werken nu aan doel 1 en 2. Eerst onderzoeken we de beleving van inwoners en knelpunten die zij ervaren. In het tweede kwartaal starten we met doel 3 voor wat betreft de deelprojecten vergunningen, handhaving en emissies. Voor het deelproject beleving starten we met doel 3 in het derde en vierde kwartaal. Daarbij ontwikkelt de projectgroep voorstellen voor geconstateerde knelpunten. We verwachten in september de voortgang en tussenresultaten terug te kunnen melden.

Middelen

De begroting voor dit onderzoek bedraagt € 144.639,-. Gemeente Terneuzen financiert de helft, net als de Provincie. Een deel van dit bedrag is in 2020 nodig geweest, en een deel komt in 2021 aan de orde:

Jaar	Provincie Zeeland	Gemeente Terneuzen	Totaal
2020	23.439	29.170	52.609
2021	48.881	43.150	92.031
Totaal	72.320	72.320	144.639

De bijdrage van de provincie Zeeland is deels in het jaarplan 2021 van de RUD opgenomen (€ 30.000). Het overige deel komt ten laste van de strippenkaart.

Stand van zaken per deelplan

Het onderzoek is onderverdeeld in zes deelplannen, waar specialisten op dat specifieke vakgebied samenwerken.

1. Analyse meldingen

De RUD Zeeland heeft de meldingen onderzocht die tussen 2016 en 2020 bij de milieudiensten binnen kwamen. Deze analyse helpt om een beter beeld te krijgen van de beleving bij inwoners en geeft richting aan het nadere onderzoek naar mogelijke bronnen en oorzaken van ervaren hinder.

2. Ruimtelijke ordening en milieuregels scheepvaart

We hebben de activiteiten van de bedrijven en de scheepvaart getoetst aan de milieuregels uit de bestemmingsplannen, scheepvaartreglementen en diverse verordeningen. Hierbij zijn geen strijdigheden aangetroffen.

3. Beleving

Om de vier jaar voert de GGD de 'Gezondheidsmonitor' uit. De GGD heeft voor het onderzoek in de gemeente Terneuzen extra vragen in de vragenlijst opgenomen. Dit zijn vragen die belangrijk zijn voor ons onderzoek. Deze vragen zijn milieu-gerelateerd en hebben te maken met de thema's geluid-, geur- en stofhinder en risicoperceptie. De GGD kan de onderzoeksresultaten in de gemeente Terneuzen op (samengesteld) wijkniveau bekijken. De resultaten verwachten we na de zomer van 2021.

Zodra de coronasituatie het toelaat voert de GGD ook een 'Leefplekmeter' uit. Deze methode brengt in beeld hoe inwoners hun leefomgeving ervaren en is een onderzoek op locatie. Eerder werd nog gedacht aan een online onderzoek. Daar is van afgezien, omdat de meerwaarde juist zit in de gesprekken die de deelnemers op locatie met elkaar hebben.

4. Onderzoek vergunningseisen

De volgende stappen in het deelplan 'vergunningseisen' zijn klaar:

- In kaart brengen van relevante voorschriften in Wabo- vergunningen / artikelen AB / AR.
- In kaart brengen van voorschriften in APV, Havenverordening North Sea Port, Beheerverordening RWS en andere verordeningen.
- Per bedrijf de geldende voorschriften en artikelen samenvoegen in een werkdocument. Dit dient voor het uitvoeren van gebiedscontroles, voor de onderwerpen geluid, geur, veiligheid en emissies naar de lucht.

- d) Toetsen of deze wet- en regelgeving compleet is en voldoet aan de Beste Beschikbare Technieken (BBT).

Vervolgens onderzoeken we of er knelpunten zijn en of hiervoor oplossingen zijn om de beleving van de omgevingskwaliteit te verbeteren.

5. *Onderzoek handhavingsacties*

We hebben een overzicht gemaakt van de handhavingsacties per bedrijf in de periode 2016- 2020. Toezichthouders voeren handhavingsacties uit om hinder te voorkomen. De Omgevingsdiensten moeten nog onderzoeken welke handhavingsacties specifiek als doel hadden om geur- geluid- en stofhinder te voorkomen.

Het tweede doel van dit deelplan is het bepalen van aanvullende en benodigde handhavingsacties. De Omgevingsdiensten doen aspectcontroles (twee per bedrijf) en gebiedscontroles bij de omliggende bedrijven en de omgeving (acht gebiedscontroles en vier controles over het water). De RUD Zeeland heeft zes van de acht bedrijven een keer bezocht. De RUD Zeeland en DCMR hebben ook twee gebiedscontroles uitgevoerd. De andere controles doen zij in het tweede en derde kwartaal van 2021. In deze periode komen de meeste meldingen binnen.

6. *Emissies*

De doelstelling van het deelplan 'Emissies' bestaat uit drie delen:

- a) het in kaart brengen van de relevante emissies van de bedrijven;
- b) het lokaliseren van bronnen die verantwoordelijk zijn voor hindersituaties;
- c) onderzoeken welke maatregelen nodig en uitvoerbaar zijn om hindersituaties weg te nemen.

Onderzoeksbureau Tauw heeft vorig jaar in opdracht van ons een rapport opgesteld over 'Nut en noodzaak van een provinciaal luchtmeetnetwerk'. Hierover bent u toen ook geïnformeerd. De gegevens uit dit onderzoek gebruiken we voor doelstelling a) van dit deelplan. In een volgende stap combineren we de resultaten van deelproject 'inventarisatie vergunningseisen' (op het gebied van lucht) en de resultaten uit het onderzoek van Tauw (gebied Kanaalzone) met elkaar. Van daaruit kunnen we onderzoeken welke mogelijke maatregelen bedrijven kunnen nemen.

7. *Luchtkwaliteit*

DCMR heeft in opdracht van ons in december 2020 een meetpunt geplaatst aan de Middenstraat in Sluiskil. Het meetpunt meet fijnstof, grof stof en NOx. De meetgegevens zijn te volgen via de website www.luchtmeetnet.nl.

8. *Walstroom*

Het doel van het deelplan 'walstroom' is luchtverontreiniging, geluid- en stankhinder van scheepsaggregaten tegen te gaan. Binnen het onderzoek gaat het specifiek om de aggregaten van de schepen die afmeren aan de ligplaatsen van Rijkswaterstaat, pal voor woningen in Sluiskil. Rijkswaterstaat gaat hiervoor walstroomkasten plaatsen, zodat het gebruik van scheepsaggregaten niet langer nodig is en zelfs kan worden verboden. De eerste stap is uitzoeken wat de plaatsing van walstroomkasten betekent qua techniek en kosten. Rijkswaterstaat maakt hierbij gebruik van de kennis en ervaring van North Sea Port die al walstroomkasten in haar beheersgebied heeft staan. Het plan voor Sluiskil loopt vooruit op een landelijk plan van Rijkswaterstaat om alle ligplaatsen voor de binnenvaart in Nederland te voorzien van walstroom.

Nieuwsbrief

Nadere informatie over het onderzoek is te vinden op de website van de RUD-Zeeland, en u kunt zich daar ook inschrijven voor de nieuwsbrief.

Wij houden u op de hoogte van de voortgang en de resultaten van het onderzoek.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

1. Tussenrapportage Onderzoek Kanaalzone

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.